

RECENZE DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor diplomové práce: Bc. Peter Bonk

Recenzent: Ing. Jana Vrbová, Ph. D.

Téma diplomové práce: Taxonomie strategií průmyslového nákupu elektřiny

• Zvolený postup řešení zadané problematiky

V teoretické části autor v textu přiznává zdroje, vyhledává je, vztahuje je k názvům svých kapitol určených zadáním diplomové práce. Teoretická část by však měla obsahovat aktivní práci se zdroji a vytvářet komplexní text, ve kterém se čtenář dozví, zda se přístup citovaného zdroje potkává či naopak nepotkává s pojetím, které prezentuje autor. V tomto pojetí je teoretická část spíše přepisem cizích definic řazených v posloupnosti dle použitého klíčového slova. Za důležité v teoretické části diplomové práce považuji i prokázání odborné kompetence autora, která se projevuje v případě čerpání z originálních anglických zdrojů použitím názvosloví, které odráží znalost podnikové ekonomiky, managementu či problematiky nákladového účetnictví. Zdroj je nejen nutné přeložit, ale vyhledat i relevantní český (resp. slovenský) významový a pojmový ekvivalent, který svědčí o orientaci studenta v podnikohospodářské problematice. Pokud Handfieldův diagram procesu nákupu energií v deregulovaném prostředí (str. 21) hovoří o risks (rizika) a rewards, pak určitě nemá na mysli „odměnu“, ale spíše prémii za podstoupené riziko na deregulovaném trhu. Obdobně se v překladu ztratil velmi zajímavý pojem stranded costs, který přišel o velkou část svého specifického významu v ekonomice energetiky přeložením jako utopené náklady (spíše sunk costs či incumbent costs) a obdržel velmi zavádějící nálepku „mimoriadne straty“, přičemž o ztrátu jako hospodářský výsledek z mimořádné činnosti podniku se v této souvislosti nejednalo. Na jiném místě je uveden fakt, že u výrobních firem spotřeba energie představuje 12 až 15 % celkových operačních nákladů (tedy v originálu zřejmě operation costs čili nejspíše v českém názvosloví provozní náklady) – zde by bylo dobré tento statement ukotvit do existujícího názvosloví, aby čtenář nezůstával na pochybách, zvláště pokud v dalším odstavci předkládá autor Handfieldovo rozhořčení nad schopností firem včlenit náklady na energie do kalkulace výrobku (str. 25).

• Dosažené výsledky, jejich odborná úroveň a možnost praktického použití

Zcela opačná je situace v praktické části. Zde je patrný osobní vklad autora, zaujetí problematikou a tvořivou práci s využitím statistického aparátu – od shlukové analýzy až po metodu dotazování účastníků výzkumu. Sám autor uvádí i nevýhody zvolené metody, tedy právě osobní názor autora, který se projeví v nastavení výběru proměnných i tvorbě shluků. Oceňuji, že autor na tento problém upozornil a prezentuje tak svůj přístup k této komplexní úloze. Autor se v průběhu analýzy musí vypořádat s řadou praktických problémů – od vyčlenění „neinteligentních hráčů“ z analýzy až po situaci, kdy shluk objektů označených jako last-minute nákupčí v analýze roku 2018 vykazují typické rysy riziko vyhledávajících nákupčích, ale tvrdošijně v dotazování ohledně motivace tvrdí, že jejich postoj k riziku je negativní (tedy riziko averzní) (str. 61 a 65). Tento empirický základ pro další rozvíjení taxonomie nákupních strategií – v tomto případě behaviorálním směrem - je důležitým vkladem pro zkoumání nákupu jako strategické činnosti vrámci dnešních podniků, které postrádají nové přístupy a kvantifikaci – od měření přidané hodnoty nákupu, přes hodnocení dodavatelů a nákupních trhů, až po roli samotného nákupčího.

V neposlední řadě je nutné připomenout, že praktická část je ve vyváženém (tedy převažujícím) poměru svého rozsahu k úvodní teoretické části.

- **Formální náležitosti, vnější úprava, přehlednost apod.**

Drobné připomínky mám k již výše zmíněnému názvosloví v případě citace zahraničních zdrojů. Kontingenční plán (str. 28 - tedy plán pro případ nahodilostí či plán řízení rizik), manufaktúrna zariadenia (str. 23 - čili výrobní zařízení), potenciálny risk (čili potenciální rizika) kladou nároky na schopnost čtenáře pořídit si vlastní kvalifikovaný ekonomický překlad z originálu, ale nebrání srozumění záměru autora. Ostatní formální náležitosti odpovídají zvyklostem.

Práci doporučuji k obhajobě.

Ing. Jana Vrbová, Ph. D.

Otázky k obhajobě:

1. Jak by se pravděpodobně výsledek Vašeho zkoumání – např. v případě analýzy roku 2018, kde ještě nelze uvažovat efekt učení u subjektů – studentů, změnil, pokud byste pro analýzu použil subjekty v podobě profesionálních nákupčích?